



## Analýza Návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2017 -2019

### Zhrnutie

Návrh rozpočtu verejnej správy očakáva na tento rok deficit na úrovni 1,97% HDP. Po dvoch rokoch nesplnenia cieľa rozpočet zatiaľ neočakáva výraznú odchýlku od vytýčeného cieľa na úrovni 1,93% HDP aj keď riziká vyššieho deficitu naďalej pretrvávajú. Ciele rozpočtu predpokladajú postupnú konsolidáciu verejných financií a sú v súlade s cieľmi stanovenými v Programe stability na roky 2016-2019. **Dosiahnutie strednodobého rozpočtového cieľa (MTO)** v podobe štrukturálneho deficitu na úrovni 0,5 % HDP však bolo **posunuté z roku 2017 na rok 2019**. Pritom tzv. **pasívna fiškálna politika**, teda scenár nezmenených politík, **dáva možnosť splnenia MTO už v roku 2017**<sup>1</sup>. Tento pohľad teda implikuje uvoľnenie fiškálnej politiky v budúcom roku.

Dosiahnutie nominálnych rozpočtových cieľov si medziročne vyžiada konsolidáciu v priemere vo výške 0,7% HDP a uskutočňuje sa predovšetkým na príjmovej strane rozpočtu. Ku konsolidácii v roku 2017 by mali prispieť všetky sektory verejnej správy, predovšetkým sa však predpokladá výrazné zlepšenie hospodárenia fondov sociálneho zabezpečenia a hospodárenia centrálnej vlády. V ďalších rokoch rozpočtu sa očakáva len konsolidácia v centrálnej vláde. Na rok 2017 je rozpočtový cieľ deficitu určený na úrovni 1,3% HDP, **NBS však upozorňuje na viaceré riziká, ktorých naplnenie by mohlo deficit posunúť na úroveň 1,6% HDP**.

V prípade dodržania parametrov fiškálneho rámca očakáva rozpočet postupný pokles hrubého dlhu verejnej správy až k úrovni 49,1% HDP v roku 2019.

Pri dodržaní nominálnych rozpočtových cieľov **by malo dôjsť podľa metodiky EK k dodržaniu preventívnej časti pravidiel Paktu rastu a stability**. Podľa metodiky RRZ, ktorá však zohľadňuje dodatočné faktory ako výstavba cez PPP projekty, konsolidačné úsilie na rok 2017 môže dosiahnuť len 0,1 % HDP, pričom **podľa rizikového scenára NBS môže dôjsť až k uvoľneniu fiškálnej politiky o 0,2 % HDP**. Po reštriktívnom makroekonomickom vplyve fiškálnej politiky (vrátane eurofondov) v tomto roku<sup>2</sup>, by mala v budúcom roku pôsobiť fiškálna politika približne neutrálne, avšak v prípade naplnenia rizikového scenára NBS je možné očakávať expanzívne pôsobenie vo forme fiškálneho impulzu na úrovni 0,4% HDP.

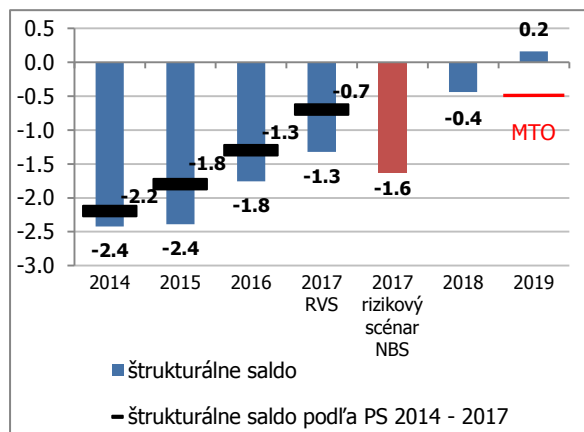
Návrh rozpočtu verejnej správy obsahuje správy o revízií výdavkov na zdravotníctvo, dopravu a IT, ktoré predstavujú prvé výstupy projektu Hodnota za peniaze. Projekt si kladie za cieľ zhodnotenie účinnosti a efektívnosti verejných výdavkov a zároveň identifikáciu opatrení, ktoré zvyšujú hodnotu za peniaze z verejných financií a vedú tak k úsporám verejných zdrojov ako aj k lepším verejným službám. **NBS podporuje iniciatívu Hodnota za peniaze**<sup>3</sup>, ktorá môže viesť k hospodárnejšiemu vynakladaniu verejných výdavkov. Zároveň však upozorňuje, že úspešná realizácia iniciatívy je podmienená pretavením záverov analýz do rozpočtového procesu ako aj praktickou implementáciou navrhnutých riešení; keďže však iniciatíva nemá zatiaľ oporu v legislatíve, implementácia jej záverov zostáva otázná.

<sup>1</sup> Scenár nezmenených politík (tzv. NPC) udáva deficit na úrovni 0,3% HDP pre budúci rok. Pri takomto deficite by strednodobý rozpočtový cieľ bol pravdepodobne splnený už v roku 2017, teda v pôvodnom termíne.

<sup>2</sup> Vzhľadom na výrazné utlmenie eurofondov voči roku 2015, kedy kulminovali.

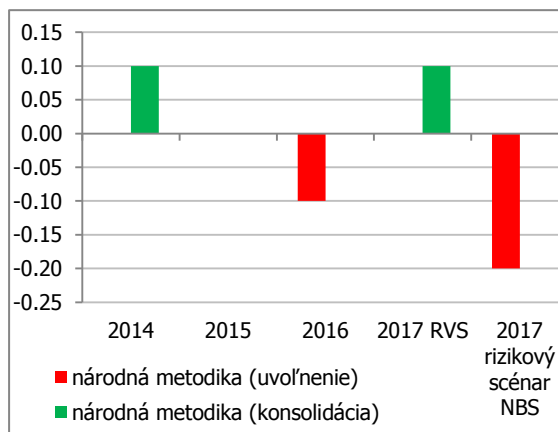
<sup>3</sup> [Stanovisko Bankovej rady NBS k Strednodobej predikcii P3Q-2016, resp. k P2Q-2016.](#)

**Graf 1: Štrukturálne saldo (metodika EK) a ciele z PS 2014-2017 (% HDP)**



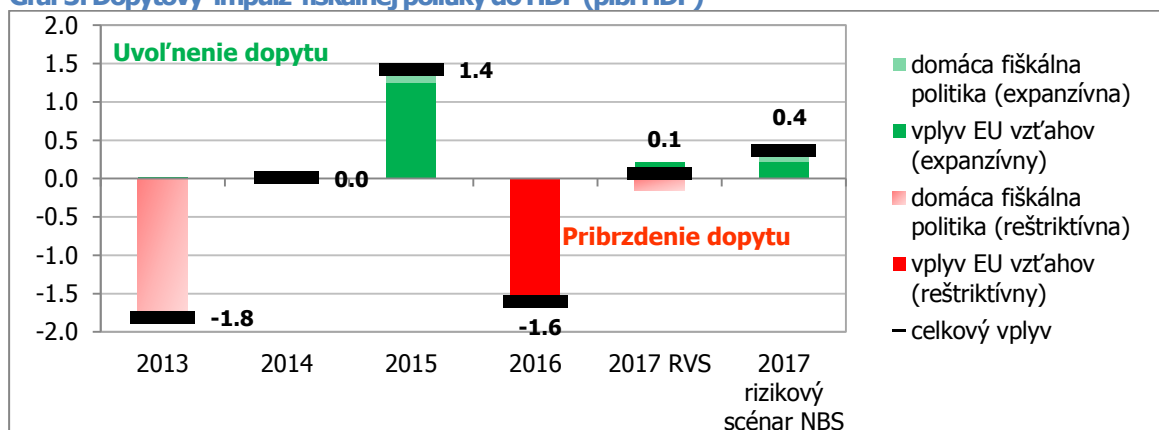
Zdroj: MF SR, prepočet NBS (bližšie príloha č. 2)

**Graf 2: Konsolidačné úsilie - metodika RRZ (% HDP)**



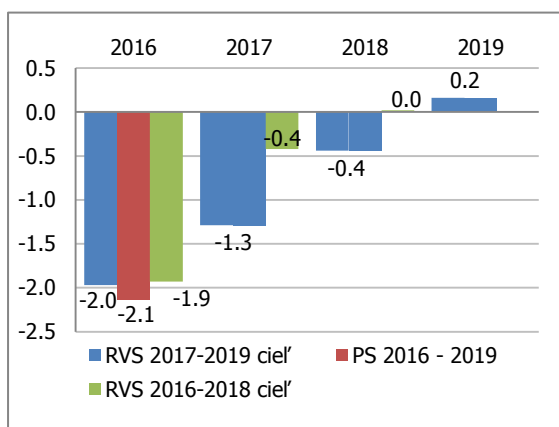
Zdroj: MF SR, RRZ, prepočet NBS (bližšie príloha č. 2)

**Graf 3: Dopytový impulz fiškálnej politiky do HDP (p.b. HDP)**



Zdroj: MF SR, prepočet NBS (bližšie príloha č. 2)

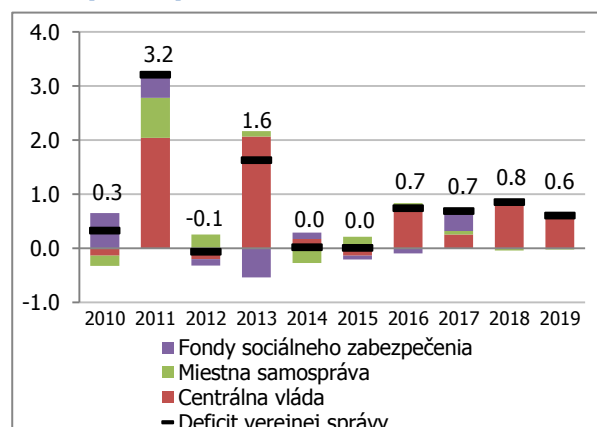
**Graf 4: Porovnanie vývoja deficitu VS (% HDP)**



\*Rok 2016 je očakávaná skutočnosť

Zdroj: MF SR, prepočet NBS

**Graf 5: Príspevok subsektorov k medziročnej zmene deficitu (%HDP)**



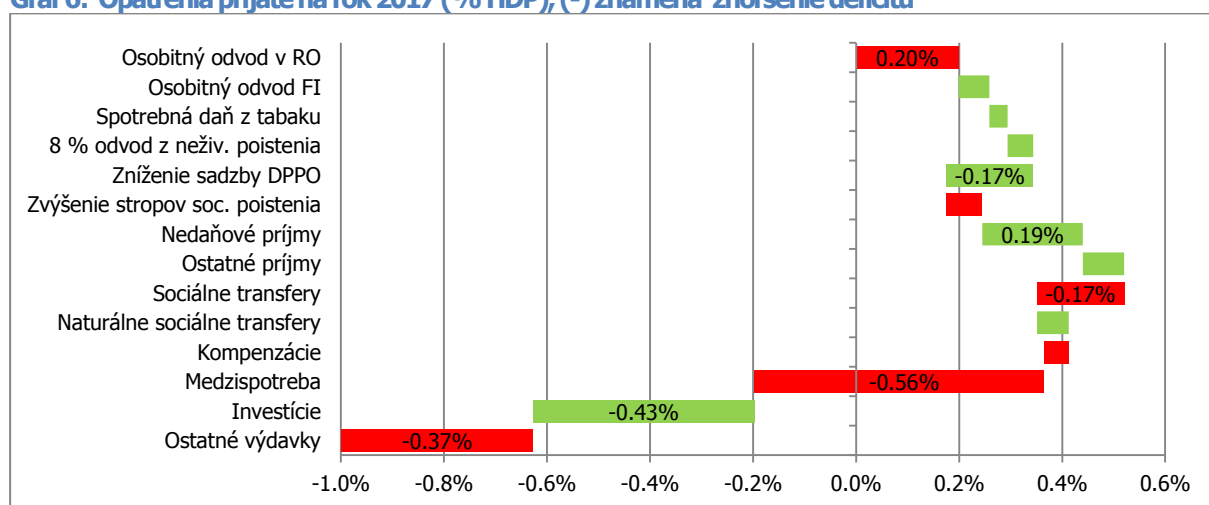
Zdroj: MF SR, prepočet NBS

Rýchle/analytické komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov Úseku pre menu, štatistiku a výskum (ÚMS). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „analytici ÚMS“, resp. „analytici Menového úseku“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.

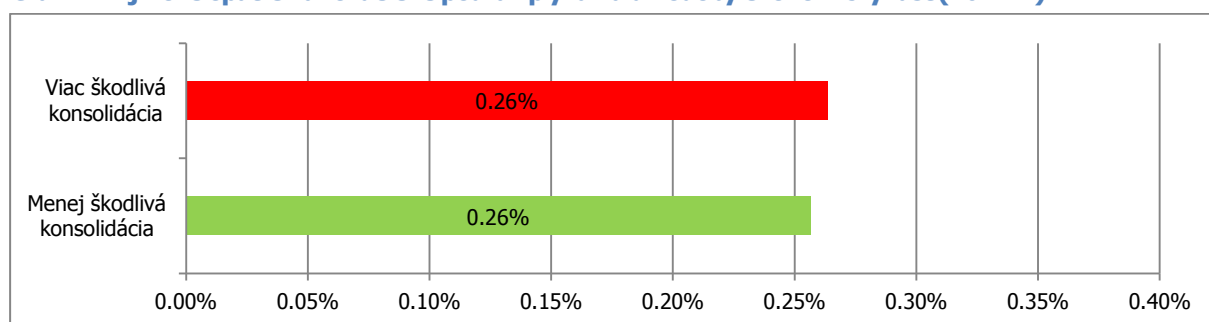
## 1. Rozpočtové príjmy a výdavky

Pri tzv. NPC scenári, teda keby vláda v roku 2017 nepredstavila žiadne zmeny v hospodárskych politikách, by podľa Návrhu rozpočtového plánu dosiahol deficit verejných financií úroveň 0,29 % HDP. V návrhu rozpočtu vláda predstavila opatrenia s celkovým negatívnym vplyvom na saldo rozpočtu vo výške 1 % HDP, čím zachovala rozpočtový cieľ na úrovni 1,29 % HDP. Tieto opatrenia sú plánované z väčšej časti na strane výdavkov (zvýšenie výdavkov o 1,45 % HDP) a z časti sú kompenzované konsolidačnými opatreniami na strane príjmov (zvýšenie príjmov o 0,45 % HDP). Ďalšie opatrenia, ktoré boli v poslednom období prijaté (najmä zvýšenie stropov sociálneho poistenia) by mali do rozpočtu priniesť dodatočné zdroje, predpokladáme však, že budú použité na financovanie dodatočných výdavkov, ktoré nie sú v rozpočte zahrnuté (napr. zvýšenie rodičovského príspevku, dávky nemocenského poistenia).

Graf 6: Opatrenia prijaté na rok 2017 (% HDP), (-) znamená zhoršenie deficitu



Graf 7: Príjmové opatrenia rozdelené podľa vplyvu na dlhodobý ekonomický rast (% HDP)



Poznámka: Graf vyjadruje príspevky opatrení k deficitu. Zelenou farbou sú opatrenia, cez ktoré sa zmena deficitu pokladá za menej škodlivú pre dlhodobý ekonomický rast (opatrenia, ktoré na strane príjmov nezaťažujú ekonomickú aktivitu - čiže nepriame dane a nedaňové príjmy). Prepočet obsahuje aj opatrenie „Zvýšenie stropov sociálneho poistenia“, ktoré sa v Návrhu rozpočtového plánu nenachádza, ale bolo dodatočne prijaté. Zároveň však uvažuje aj s rovnakým zvýšením výdavkov (napr. dávky nemocenského poistenia, rodičovský príspevok a i.), ktoré je zahrnuté v položke „Ostatné výdavky“. Zdroj: MF SR, prepočet NBS

Opatrenia vlády na strane príjmov na rok 2017 sú zamerané jednak na plánovanú konsolidáciu s pozitívnym dopadom na saldo rozpočtu verejnej správy, no na druhej strane vláda prijala opatrenia na podporu podnikateľského prostredia s negatívnym dopadom na saldo rozpočtu verejnej správy. Podnikateľom sa vláda bude snažiť pomôcť spolu štyrmi opatreniami, z ktorých najväčšie je zníženie sadzby dane z príjmu právnických osôb z 22 % na 21 %, s negatívnym vplyvom vo výške 0,17 %

Rýchle/analytické komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov Úseku pre menu, štatistiku a výskum (ÚMS). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „analytici ÚMS“, resp. „analytici Menového úseku“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.



HDP. Zvyšné opatrenia s agregovaným negatívnym vplyvom 0,03 % HDP sú zvýšenie paušálnych výdavkov pre živnostníkov, zaradenie úhrady poplatku do Národného rezolučného fondu ako daňovo uznateľný výdavok a zavedenie úročenia dlhodobo zadržovaných nadmerných odpočtov DPH.

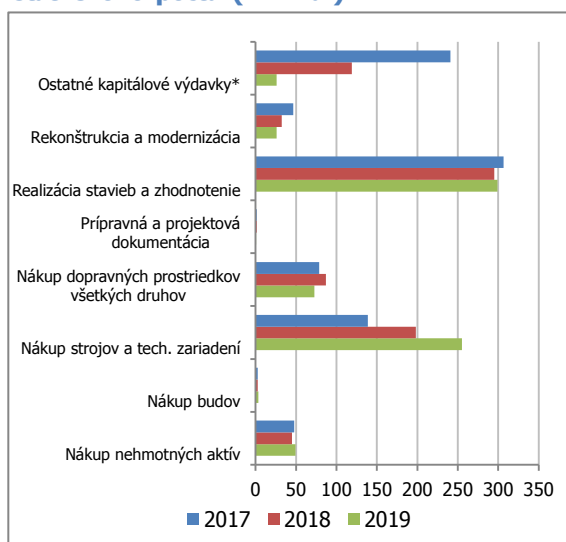
Na druhej strane plánuje vláda v roku 2017 značnú príjmovú konsolidáciu. Najviac prostriedkov plánuje získať cez predĺženie a úpravy sadzieb osobitných odvodov z podnikania v regulovaných odvetviach a finančných inštitúcií spolu vo výške 0,26 % HDP, ale aj inými, menšími opatreniami, ako napríklad zvýšením sadzieb tabakových výrobkov, zavedením 8 % odvodu na všetky produkty neživotného poistenia, alebo dodatočným spoplatnením viacerých hazardných hier. Na týchto menších opatreniach plánuje vybrať zdroje vo výške 0,19 % HDP. Navyše, ďalšie dodatočné prostriedky sú očakávané cez zvýšenie nedaňových príjmov, v rámci ktorých sa predpokladá zvýšenie poplatku za udržiavanie núdzových zásob ropy a ropných produktov. Graf 7 naznačuje, že **príjmová konsolidácia je rozdelená asi 50-50 medzi konsolidáciu s väčším a menším negatívnym dopadom na dlhodobý ekonomický rast.**

Na výdavkovej strane v 2017 sú oproti NPC scenáru<sup>4</sup> plánované opatrenia vplyvajúce na rast bežných (0,6% HDP) ako aj kapitálových výdavkov (0,2% HDP).

Pri bežných výdavkoch ide najmä o rast výdavkov medzispotreby a kompenzácií zamestnancov. Zvýšenie kompenzácií zohľadňuje vplyv rastu plátov pedagogických a odborných zamestnancov regionálneho a vysokého školstva od septembra 2016. Sociálne transfery sa plánujú vyššie z dôvodu zvýšenia dôchodkových dávok starobného, invalidného a úrazového poistenia z titulu jednorazovej valorizácie dôchodkov o 2%, t.j. nad rámec indexácie podľa platnej legislatívy, ako aj vplyvom zvýšenia podpory na pomoc ťažko zdravotne postihnutých občanov. Opačným smerom by malo pôsobiť zvýšenie veku odchodu do dôchodku o 76 dní. Celkový vplyv týchto opatrení na hospodárenie verejného sektora je odhadovaný vo výške 0,1% HDP.

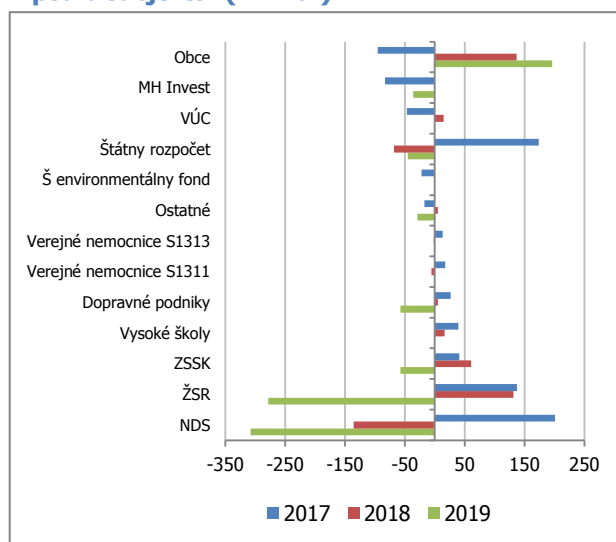
Rast investícií o 0,2 p.b. HDP zohľadňuje najmä plánovanú obnovu vozového parku dopravných podnikov, zvýšenie výdavkov na obranu a budovanie športovej infraštruktúry. Spoločne to predstavuje približne 5% z celkových investícií plánovaných v tomto roku. Časť týchto výdavkov by mala byť koncentrovaná vo výdavkoch štátneho rozpočtu v rámci výdavkov na realizáciu stavieb a nákup strojov a technických zariadení.

**Graf 8: Štruktúra investícií financovaných zo štátneho rozpočtu (mil. Eur)**



\* očistené o rezervy na významné investície  
Zdroj: MF SR, prepočet NBS

**Graf 9: Medziročná zmena nominálnych investícií podľa subjektov (mil. Eur)**



Zdroj: MF SR, prepočet NBS

<sup>4</sup> NPC scenár očistený o rozpočtované rezervy.

Rýchle/analytické komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov Úseku pre menu, štatistiku a výskum (ÚMS). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „analytici ÚMS“, resp. „analytici Menového úseku“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.





V rámci subjektov verejnej správy by mali najviac vzrásť v roku 2017 investície subjektov angažovaných v sektore dopravy (NDS, ŽSR, ZSSK) vplyvom predpokladaného vyššieho čerpania prostriedkov EÚ a spolufinancovania na dopravné projekty. V nasledujúcich rokoch sa očakáva pokles týchto investícií pravdepodobne postupnou kompletizáciou plánovaných projektov.

Úrokové náklady by mali byť mierne nižšie a medziročne klesať v kontexte očakávaných nízkych úrokových sadzieb uplatnených na nový emitovaný dlh pri predpokladanej klesajúcej potrebe refinancovania potrieb štátu.

**Podobne ako v minulých rokoch, lepší vývoj daňových a odvodových príjmov sa nevyužíva na znižovanie rozpočtového salda oproti jeho cieľovým hodnotám,** naopak dochádza k posunu samotných rozpočtových cieľov v čase, čo implikuje nárast výdavkov nad rámec lepších daňových a odvodových príjmov. Ako ilustratívny príklad pre budúci rok sa dá porovnať súčasná situácia v NRVS 2017 – 2019 s predpokladanými príjmami z Programu stability 2014 – 2017. Daňové a odvodové príjmy sú vyššie o takmer 2,5 mld. eur.

**Tabuľka 1: Rozdiel daňových a odvodových príjmov voči PS 2014 - 2017**

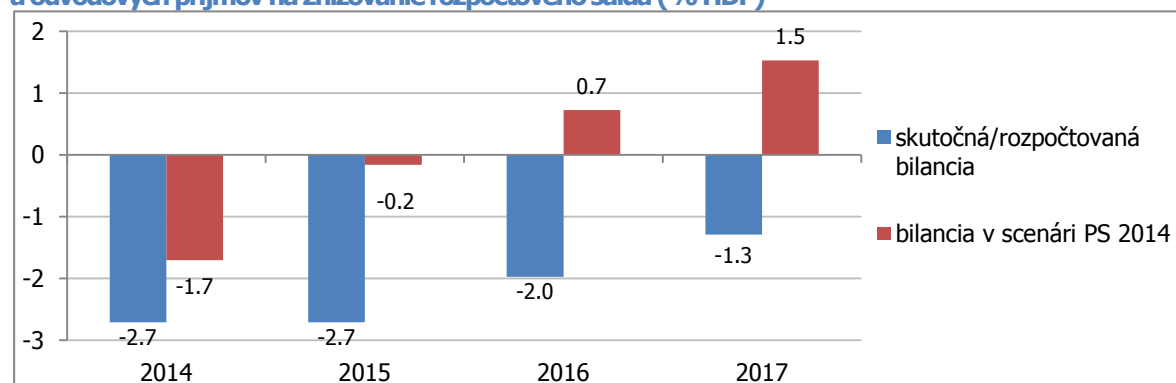
v mil. eur		2014	2015	2016	2017
PS 2014 - 2017		18 995	19 464	20 277	21 338
skutočnosť, OS a NRVS 2017 - 2019		20 219	21 909	22 915	23 816
rozdiel	mil. eur	<b>1 224</b>	<b>2 445</b>	<b>2 638</b>	<b>2 478</b>
	% HDP	<b>1,6%</b>	<b>3,1%</b>	<b>3,3%</b>	<b>3,0%</b>

Kvôli eliminácii vplyvu metodologických zmien medzi rokmi 2014 – 2017 boli do daňových príjmov zaradené dane z príjmu FO a PO, DPH, spotrebné dane a odvodové príjmy v štruktúre Výboru pre daňové prognózy.

Zdroj: MF SR, prepočet NBS

V prípade použitia lepších daňových a odvodových príjmov na znižovanie deficitov a po zohľadnení negatívneho makroekonomického efektu<sup>5</sup> nerealizácie dodatočných verejných výdavkov<sup>6</sup> na daňové a odvodové príjmy (scenár PS 2014 v grafe 9), rozpočtový deficit v roku 2015 by mohol predstavovať len 0,2 % HDP a v tomto roku už verejné financie by mohli hospodáriť s prebytkom na úrovni až 0,7 % HDP. V budúcom roku by prebytok verejných financií mohol dosiahnuť 1,5 % HDP namiesto plánovaného deficitu na úrovni 1,3 % HDP.

**Graf 10: Odhad vývoja rozpočtového salda za predpokladu plného použitia vyšších daňových a odvodových príjmov na znižovanie rozpočtového salda (% HDP)**



<sup>5</sup> Na odhad sme použili elasticitu výdavkových šokov makroekonometrického modelu NBS, takto sú premietnuté sekundárne efekty nižších výdavkov v scenári PS 2014. Výsledný efekt bol vážený na základe priemernej kompozície verejných výdavkov v rokoch 2005 – 2015.

<sup>6</sup> V skutočnosti nárast výdavkov mohol byť oproti predpokladu nižší alebo vyšší vplyvom nižších/vyšších nedaňových príjmov. Presná kvantifikácia je však problematická vzhľadom na to, že fiškálny výhľad v PS 2014 – 2017 bol zostavený v metodike ESA 95. Pri odhade implikovaného nárastu výdavkov sme upravili očakávané rozpočtové saldo na rok 2014 ako aj rozpočtové ciele na roky 2015 – 2017 z PS 2014 – 2017 o odhad vplyvu prechodu na metodiku ESA 2010 ako aj sektorálne revízie, tak aby sme zabezpečili porovnateľnosť s notifikovanými rozpočtovými saldami v rokoch 2014 a 2015 ako aj s očakávanou skutočnosťou na rok 2016 ako aj rozpočtovým cieľom na rok 2017 z RVS 2017 – 2019.

Rýchle/analytické komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov Úseku pre menu, štatistiku a výskum (ÚMS). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „analytici ÚMS“, resp. „analytici Menového úseku“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.

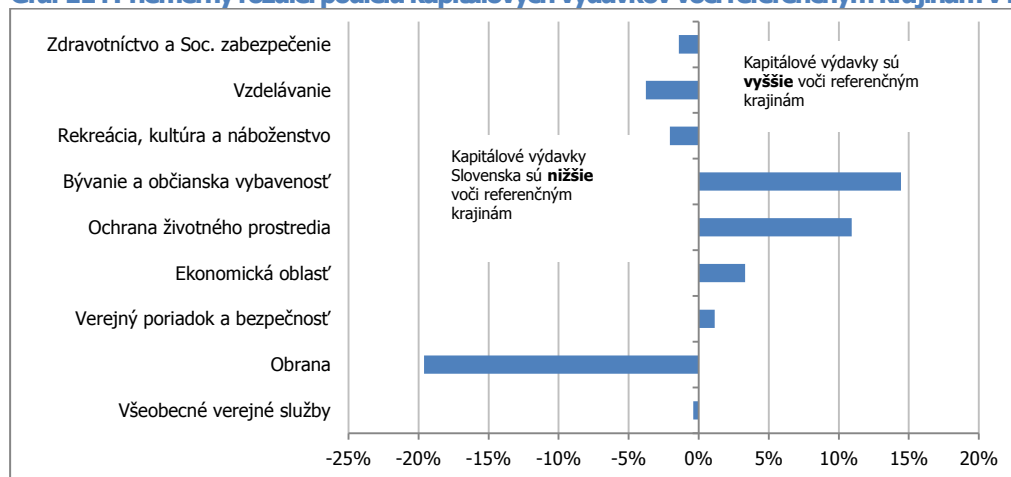


Zdroj: MF SR, ŠUSR, prepočet NBS

## 2. Vývoj vybraných výdavkov podľa funkčnej klasifikácie

Štruktúra verejných výdavkov na Slovensku je do určitej miery daná historickým vývojom a s tým súvisiacimi prioritami spoločenskej objednávky. Pri porovnaní kapitálových výdavkov s krajinami, ktoré dosahujú vysokú životnú úroveň obyvateľstva<sup>7</sup>, Slovensko relatívne viac investuje do akútnej obnovy bytového fondu a občianskej vybavenosti obcí a miest. Naakumulovaný historický dlh spolu s rastúcimi nárokmi na dosahovanie environmentálnych štandardov implikujú na Slovensku potrebu viac investovať do ochrany životného prostredia. Spolu s tým potreba modernizácie dopravnej siete si tiež ukrajuje svoj podiel v rámci investícií v ekonomickej oblasti. Na druhej strane **má Slovensko relatívne poddimenzované investície do obrany a vzdelávania**. Nižší podiel kapitálových výdavkov na vzdelávanie indikuje poddimenzované investície do rozvoja vzdelávacej infraštruktúry.

Graf 11 : Priemerný rozdiel podielu kapitálových výdavkov voči referenčným krajinám v rokoch 2012-2014



Zdroj: MF SR, Eurostat

Verejné výdavky by mali v rokoch 2016 a 2017 klesnúť voči roku 2015 v priemere o 4,2 p.b. HDP. Dôvodom tohto poklesu je kulminácia čerpania eurofondov v roku 2015 z končiaceho II.PO<sup>8</sup>. V porovnaní s relevantnejším obdobím roku 2014, kedy nemali eurofondy taký silný jednorazový vplyv, by mali výdavky klesnúť v roku 2016 len mierne (0,1 p.b. HDP) resp. o 0,9 p.b. HDP v roku 2017.

Pokles výdavkoch by mal byť ovplyvnený najmä nižšími výdavkami na všeobecné verejné služby, v rámci ktorých by sa mal prejavovať okrem iného aj vplyv klesajúcich úrokových nákladov a znižovanie administratívnych nákladov vo verejnej správe vďaka očakávanému zavádzaniu eGovernmentu. Na poklese by sa mali podieľať aj nižšie výdavky na ochranu životného prostredia a vzdelávanie. Za týmto poklesom je možné vnímať čiastočne aj pokles predpokladaného čerpania eurofondov z nového III.PO, ktoré sa len zvolna rozbieha a nedosahuje také úrovne, aké boli dosahované v roku 2014. Podľa rozpočtu, zlepšujúca sa situácia na trhu práce by mala tiež ovplyvniť pokles výdavkov sociálneho zabezpečenia a to najmä v roku 2017. V kontraste s tým sa zvyšujú

<sup>7</sup> Za referenčné krajiny boli zvolené európske krajiny patriace aktuálne do skupiny najlepšie hodnotených krajín indexom kvality života Better life (OECD 2016): Dánsko, Nórsko, Švédsko a Švajčiarsko. Prepočet za referenčné krajiny je odvodený zo štruktúry COFOG v % HDP podľa štatistiky Eurostatu za rok 2014 a transformovanej do štruktúry podielov na celkových výdavkoch (očistených o úrokové náklady zo všeobecných verejných služieb a výdavky sociálneho zabezpečenia, nakoľko tieto sú ovplyvnené rozdielnym demografickým vývojom). Podiely boli aplikované na očakávanú skutočnosť v roku 2016 a rozpočet pre rok 2017 prepočítaných do cien roku 2016.

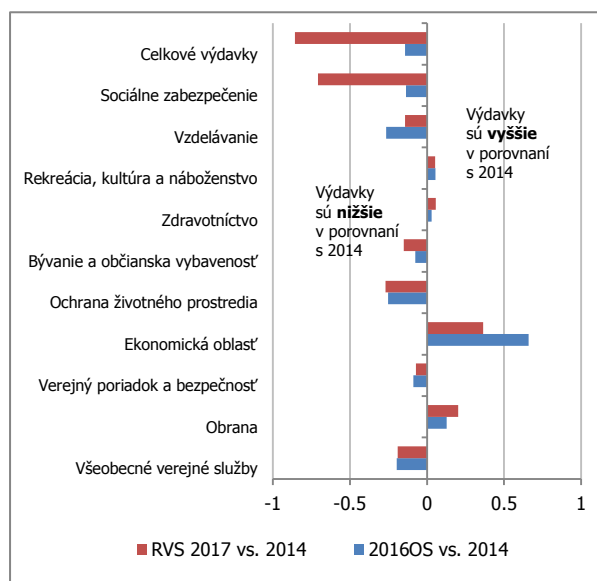
<sup>8</sup> Údaje za rok 2015 v štruktúre funkčnej klasifikácie ešte nie sú publikované. Očakáva sa, že eurofondy mali v tomto roku výrazný jednorazový vplyv na ich štruktúru. Z tohto dôvodu nie je vhodné tento rok vnímať ako referenčné obdobie pre porovnanie medziročných zmien.

Rýchle/analytické komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov Úseku pre menu, štatistiku a výskum (ÚMS). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „analytici ÚMS“, resp. „analytici Menového úseku“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.

výdavky na ekonomickú oblasť, čo možno spájať najmä s veľkými investičnými projektmi v oblasti dopravnej infraštruktúry a investičnej pomoci. Okrem toho, plnenie si záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv ohľadne bezpečnosti by sa podľa očakávania malo premietnuť do vyšších výdavkoch na obranu.

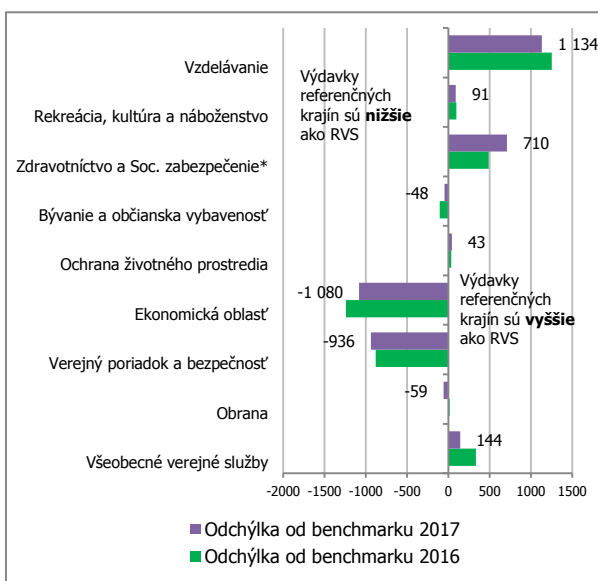
V porovnaní s referenčnými krajinami, ktoré sú hodnotené ako krajiny s najvyššou kvalitou života, **Slovensko by malo naďalej zaoštváť v objeme výdavkov na vzdelávanie** a v oblasti sociálneho a zdravotného zabezpečenia<sup>9</sup>. Výdavky na vzdelávanie naďalej hlboko zaostávajú za referenčnou úrovňou (**o takmer 1,1 mld. Eur**).

**Graf 12: Odchýlka primárnych výdavkov od priemeru referenčných krajín (p.b. HDP)**



Zdroj: Eurostat, MF SR

**Graf 13: Odchýlka primárnych výdavkov od priemeru referenčných krajín (mil. eur)**



Zdroj: Eurostat, MF SR

### 3. Hrubý dlh verejnej správy

**Hrubý dlh** verejnej správy by mal v tomto roku prekročiť hranicu druhého sankčného pásma dlhovej brzdy<sup>10</sup> a **kulminovať na hodnote 53,1% HDP**<sup>11</sup>. Očakáva sa, že dlh tak medziročne vzrastie 0,6 p.b. HDP. V kontraste s predchádzajúcim rozpočtovým plánom, v ktorom sa uvažovalo s plynulým poklesom dlhu v celom horizonte rozpočtu, by mal dosiahnuť v roku 2016 vyššiu hodnotu o 1 p.b. HDP. Dôvodom rastu dlhu v roku 2016 je akumulácia likvidity potrebnej na refinancovanie štátneho dlhu splatného v závere tohto a na začiatku budúceho roku. Z tohto pohľadu sa jedná

9 Zmenou metodiky Eurostatu pre zostavovanie štatistík COFOG došlo k zaradeniu všetkých výdavkov sociálnych fondov do výdavkov sociálneho zabezpečenia. Táto zmena nebola plne reflektovaná vo všetkých krajinách a preto pre zachovanie konzistentného porovnania, boli tieto dve oblasti zdravotníctvo a sociálne zabezpečenie spojené, tým však utrpela vypovedacia schopnosť týchto údajov.

10 Prechodné ustanovenie podľa Zákona o rozpočtovej zodpovednosti platné do roku 2017 určuje hornú hranicu na dlh verejnej správy 60% HDP. Od roku 2018 až do roku 2027 platí prechodné ustanovenie, ktorým sa horný limit každoročne znižuje o 1 percentuálny bod až na konečnú úroveň 50% HDP. Sankčné pásma sa posúvajú v súlade s tým rovnako o 1 p.b. V rámci prvého sankčného pásma, kedy je dlh vyšší alebo rovný 50% HDP a zároveň nižší ako 53% HDP, ministerstvo financií zasiela NR SR zdôvodnenie výšky dlhu vrátane návrhu opatrení na jeho zníženie.

11 V návrhu rozpočtu sa uvažuje s dlhom na úrovni 53,5% HDP počítaného z nominálneho HDP pred jesennou revíziou národných účtov. Vplyvom revidovaného vyššieho HDP, za predpokladu, že rast zostane zachovaný by mohol dlh dosiahnuť úroveň 53,1% HDP.

Rýchle/analytické komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov Úseku pre menu, štatistiku a výskum (ÚMS). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „analytici ÚMS“, resp. „analytici Menového úseku“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.



o krátkodobé zvýšenie dlhu ovplyvnené najmä splátkovým kalendárom koncentrovaným na prelome rokov a v nasledujúcom roku by mal dlh poklesnúť pod úroveň 53% HDP.

Zo strednodobého hľadiska by mal však, **za podmienky dodržania výhľadu** zlepšujúcej sa primárnej bilancie verejného sektora, postupne **klesať pod 50% hranicu v roku 2019** (48,7% HDP<sup>12</sup>). Faktorom prispievajúcim k výhľadu postupného poklesu dlhu by mali byť aj znižujúce sa úrokové náklady. Platené úroky z dlhu by mali byť nižšie v porovnaní s predchádzajúcim rozpočtom najmä vplyvom očakávaného nižšieho úročenia nového dlhu. Okrem toho by mal pozitívne vplyvať na pokles dlhu aj hospodársky rast.

Kým hrubý dlh v medziobdobí rokov 2016-2019 by mal kumulatívne klesnúť o 4,4 p.b. HDP, čistý dlh by mal poklesnúť až 4,6 p.b. HDP. Dôvodom takéhoto zlepšenia by mali byť kumulované zostatky subjektov verejnej správy, najmä územnej samosprávy a štátnych fondov pri súčasnom zlepšujúcom sa výhľade ich hospodárenia.

#### 4. Riziká rozpočtu

V rámci predloženého rozpočtu existuje viacero rizík, pričom prevládajú s vplyvom na vyšší rozpočtový deficit.

Medzi negatívne riziká na príjmovej strane rozpočtu patrí rozpočtovaná výška dividend z SPP vzhľadom na nadhodnotenie ich rozpočtovanej výšky v minulých rokoch a abstrahovanie od možnosti reklasifikácie ich časti na superdividendy. Pozitívne riziko predstavujú naopak dividendy SEPS, kde boli plány spoločnosti ohľadne dividend v minulosti konzervatívne.

Absencia implementácie metodiky aktualizácie príjmov Environmentálneho fondu z predaja emisných povoleniek opätovne do rozpočtu vnáša riziká naplnenia týchto rozpočtových príjmov. Táto metodika sa používa od roku 2015 na konverziu hotovostných príjmov do metodiky ESA 2010. V súčasnosti tak rozpočet verejnej správy počíta v rokoch 2017 – 2019 len s hotovostnými príjmami z predaja povoleniek bez zohľadnenia ich výšky v metodike ESA 2010.

Negatívnym rizikom na výdavkovej strane rozpočtu je nízky rozpočtovaný objem kompenzácií, medzis potreby a investícií, pričom tieto výdavky môžu aj pri zohľadnení vytvorených rezerv presiahnuť rozpočtovanú úroveň spolu až o 0,42 % HDP.

Riziko predstavuje výrazne nižšia 1,3% medziročná dynamika rastu výdavkov verejného zdravotného poistenia v roku 2017 v porovnaní s predchádzajúcimi ako i nasledujúcimi rokmi rozpočtu, kde sa priemer pohybuje okolo 4%. Opatrenia v oblasti revízie výdavkov v zdravotníctve by mali priniesť v roku 2017 úsporu výdavkov verejného zdravotného poistenia vo výške 143 mil. eur, najmä v oblasti zefektívnenia nákladov na lieky a zdravotnícky materiál. S ohľadom na skutočnosť, že väčšina opatrení je v štádiu prípravy, existuje neistota v ich účinnej implementácii. Navyše rozpočet predpokladá, že dôjde len k internej reštrukturalizácii výdavkov zdravotných poisťovní bez úspor na výdavkoch na zdravotnú starostlivosť, preto predpokladaný pokles výdavkov poistenia považujeme za rizikový.

Pozitívne riziko na strane príjmov sa týka najmä neistoty v makroekonomickom vývoji. Pri prognóze a odhadoch budúcich príjmov zohráva významnú úlohu odhad vývoja makroekonomických indikátorov a značná časť odchýlok v prognózach príjmov rozpočtu je spojená s podhodnotením, resp. nadhodnotením makroekonomického vývoja. Za predpokladu, že by sa na rok 2017 naplnila posledná makroekonomická predikcia NBS, tak by bolo možné v daňových a odvodových príjmoch zlepšiť ich plnenie o 0,26 % HDP.

Pozitívnym rizikom na výdavkovej strane je nižšia úroveň spolufinancovania (0,13% HDP), čo v skutočnosti predstavuje odklad týchto výdavkov na neskoršie obdobie vzhľadom k očakávanej akcelerácii absorpcie eurofondov v budúcnosti.

<sup>12</sup> Počítané na revidovanom HDP a v horizonte výhľadu upravenom o dynamiky rastu nominálneho HDP.





**Tabuľka 2: Riziká rozpočtu na rok 2017 (% HDP)**

<b>% HDP</b>	<b>Riziko identifikované NBS</b>
Vyšší výber daní a odvodov v dôsledku predpokladov priaznivejšieho makroekonomického vývoja*	0,26
Nižší príjem z predaných emisných kvót	-0,07
Nižší príjem z dividend	-0,12
Vyššie výdavky verejného zdravotného poistenia	-0,25
Úspora na spolufinancovaní prostriedkov EÚ	0,13
Vyššie kompenzácie a medzispotreba	-0,18
Vyššie investície RO ŠR	-0,24
<b>Vybrané najpravdepodobnejšie riziká**</b>	<b>-0,3</b>
Deficit v RVS 2017 - 2019	-1,3
<b>Deficit pri rizikovom scenári NBS</b>	<b>-1,6</b>

\* oproti aktuálnym makroekonomickým predpokladom NBS

\*\* zohľadňujú vplyv rezervy vo VPS na vývoj v roku 2017

Zdroj: NBS

Rýchle/analytické komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov Úseku pre menu, štatistiku a výskum (ÚMS). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „analytici ÚMS“, resp. „analytici Menového úseku“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.



## Príloha č. 1 - Zhodnotenie rizík rozpočtu na rok 2016

Tabuľka 3 Riziká rozpočtu na rok 2016 - oproti RVS 2017-2019 (% HDP)

% HDP	Riziko identifikované NBS v 2015	Aktuálny odhad rizika NBS	RVS 2017-2019 Rozpočet-OS2016
Vyšší výber daní a odvodov v dôsledku predpokladov priaznivejšieho makroekonomického vývoja*	0.25	0.15	0.22
Hospodárenie samosprávy	-0.26	-0.12	-0.04
Výdavky na spolufinancovanie príjmov z EÚ	0.16	0.02	0.04
Korekcie EÚ fondov	-0.12	-0.21	-0.25
Nižší príjem z predaných emisných kvót	-0.04	-0.06	-0.03
Nižší príjem z dividend	-0.17	-0.17	0.00
Hospodárenie zdravotných poisťovní	-0.11	-0.11	-0.07
Hospodárenie nemocníc	-0.06	-0.04	0.02
Vyššia medzispotreba RO ŠR**	-0.12	-0.37	-0.35
Vyššie investície RO ŠR	-0.16	-0.21	-0.11
Realizácia PPP projektu obchvatu Bratislavy	-0.31	-0.27	-0.27

Zdroj: MF SR, prepočty NBS

\* - oproti aktuálnym makroekonomickým predpokladom NBS

\*\* RVS 2017 - 2019 - odhad na základe úprav rozpočtu k 30.9.2016

Minuloročná analýza NBS poukázala na viacero rizík na rok 2016, ktoré v prípade ich materializácie by mohli vyústiť do deficitu 2,5 %HDP, čo bolo o 0,6 p.b. viac ako schválený rozpočet RVS 2016-2018. Aktualizácia rizík zatiaľ naznačuje, že prevažná časť rizík sa napĺňa a NBS aktuálne očakáva deficit na úrovni 2,5 % HDP.

NBS vo svojej minuloročnej analýze rozpočtu identifikovala na rok 2016 pozitívne riziko makroekonomického vývoja na daňové a odvodové príjmy vo výške 0,25 % HDP. S prihliadnutím na súčasnú makroekonomickú prognózu na rok 2016 je možné povedať, že toto riziko sa napĺňa. Lepší ako očakávaný vývoj na trhu práce pozitívne vplyva na výnosy sociálnych a zdravotných odvodov, pričom nižšia ako očakávaná inflácia sčasti tento pozitívny vývoj kompenzuje, a to najmä cez horší ako očakávaný vývoj nominálneho HDP a nominálnej spotreby domácností (čo negatívne pôsobilo na vývoj niektorých položiek priamych daní a DPH). Súčasný vývoj daňových príjmov je však popri lepších makroekonomických faktoroch výrazne ovplyvnený zlepšujúcim sa výberom niektorých daní a s tým spojeným nárastom efektívnej daňovej sadzby, čo je taktiež významným faktorom dodatočných daňových príjmov. Na základe lepšieho ako očakávaného makroekonomického vývoja pozorujeme dodatočný nárast daňových a odvodových príjmov z pohľadu NBS vo výške 0,15 % HDP.

Úspora na spolufinancovaní prostriedkov EÚ sa zhmotnila čiastočne. Dobiehajúce vyššie než očakávané príjmy zdrojov EÚ z II.PO generujú vyššie výdavky na spolufinancovanie. Toto zároveň kompenzuje nižšie spolufinancovanie EÚ zdrojov z nového III.PO, kde sa napĺňa očakávané riziko pomalšieho čerpania.

NBS taktiež upozorňovala na absenciu aktualizácie výnosov z emisných kvót v rozpočte, na základe čoho identifikovala riziko vo výške -0,04 % HDP. Toto riziko sa na tento rok potvrdilo, dokonca vo väčšej miere, ako bolo očakávané. To je spôsobené nenaplnenými očakávaniami ohľadne vývoja cien emisných povoleniek z pohľadu RVS. V súčasnosti NBS kvantifikovala toto riziko na úrovni -0,06 % HDP.

NBS upozorňovala v roku 2015 na negatívne riziko ohľadne rozpočtovanej výšky dividend najmä pri SPP vzhľadom na nadhodnotenie ich rozpočtovanej výšky v predchádzajúcich rokoch a riziko reklasifikácie ich časti na superdividendy a na pozitívne riziko dividend z SEPS, ktoré posúdila ako konzervatívne. Uvedené riziká naďalej pretrvávajú.

Rýchle/analytické komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov Úseku pre menu, štatistiku a výskum (ÚMS). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „analytici ÚMS“, resp. „analytici Menového úseku“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.



Riziko, na ktoré NBS upozorňovala v oblasti hospodárenia verejného zdravotného poistenia sa v rozpočte materializuje a očakávaná skutočnosť v 2016 je oproti rozpočtu horšia o 53 mil. eur. Naplňa sa aj riziko nízko rozpočtovanej dynamiky rastu výdavkov poistenia ako aj podhodnotenia výšky úhrady záväzku z dividend súkromnému akcionárovi v Dôvere. Pozitívny vplyv na hospodárenie zdravotných poisťovní má okrem priaznivého vývoja odvodov od ekonomicky aktívneho obyvateľstva aj plánované zvýšenie poistného plateného štátom v posledných dvoch mesiacoch roka 2016, ktoré síce zlepšuje hospodárenie zdravotných poisťovní, avšak negatívne vplyva na štátny rozpočet.

NBS súčasne upozorňovala aj na riziko v hospodárení zdravotníckych zariadení v kompetencii MZ SR. Očakávaná skutočnosť ich hospodárenia za 2016 predpokladá deficit vo výške -19,7 mil. eur (zhoršenie oproti rozpočtu o 15 mil. eur), avšak vytvorená rezerva na ich horšie hospodárenie sa znížila na 15,1 mil. eur. V rozpočte sa očakáva zmena stavu záväzkov nemocníc vo výške 30 mil. eur, čo predstavuje v porovnaní s minulým obdobím výrazný pokles, ktorý nie je odôvodnený, a preto pretrvávajú riziko, že ich hospodárenie skončí horšie, ako sa očakáva.

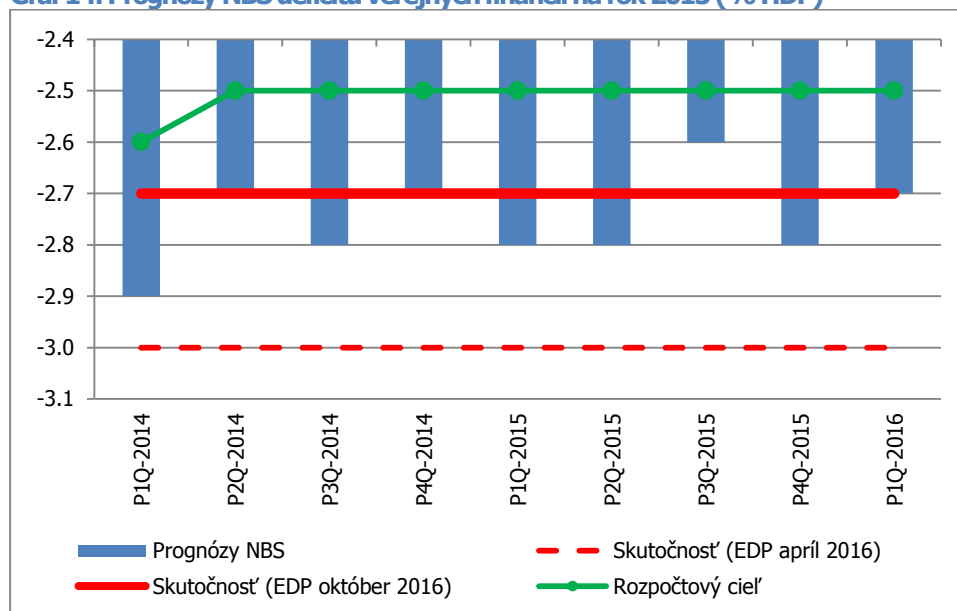
NBS tak isto upozorňovala na poddimenzovanú úroveň medzispotreby a verejných investícií v RO ŠR, pričom skutočný vývoj môže byť ešte negatívnejší než pôvodne očakávala NBS. Na základe doterajšieho vývoja NBS prehodnotila výšku rizika, a tieto výdavkové kategórie môžu spolu presiahnuť schválený rozpočet až o 0,58 % HDP.

Riziko sa čiastočne naplňa pri hospodárení samospráv, ktoré podľa NBS môže byť horšie o 0,12 % HDP oproti pôvodným očakávaniam rozpočtu.

Náklady spojené s výkupmi pozemkov pre bratislavský obchvat D4/R7 sa v rámci rizík predpokladali na úrovni 0,3 % HDP. Vzhľadom na doterajší vývoj sa riziko naplňa na porovnateľnej úrovni a už je zapracované v očakávanej skutočnosti RVS 2017-2019.

Kvantifikácia rizík vychádza z odhadov deficitu verejných financií, ktoré NBS pravidelne v rámci svojho prognostického procesu strednodobej prognózy NBS robí. Naposledy notifikovaný deficit rozpočtu verejných financií za rok 2015 bol potvrdený na úrovni 2,7% HDP. Pri porovnaní tohto výsledku s prognózovaným deficitom na rok 2015 v medziobdobí od prvého štvrtroku roku 2014 až po začiatok roku 2016, boli deficity prognózované s malou odchýlkou 0,09 p.b. HDP.

Graf 14: Prognózy NBS deficitu verejných financií na rok 2015 (% HDP)



Zdroj: NBS, MFSR

Rýchle/analytické komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov Úseku pre menu, štatistiku a výskum (ÚMS). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „analytici ÚMS“, resp. „analytici Menového úseku“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.



## Príloha č. 2 - Štrukturálny deficit, konsolidačné úsilie a fiškálny impulz

Jedným z analytických ukazovateľov fiškálnej pozície krajiny, na ktorom je zároveň postavená preventívna časť Paktu stability a rastu je saldo verejných financií očistené o vplyvy ekonomického cyklu a jednorazové opatrenia, tzv. štrukturálne saldo. Jeho medzioročná zmena – konsolidačné úsilie sa taktiež sleduje napríklad pri hodnotení európskych fiškálnych pravidiel. Hovorí o tej zmene salda rozpočtu, ktorá je pod kontrolou vlády – teda nie je spôsobená výkyvmi v ekonomickom cykle, ani jednorazovými vplyvmi, ktoré sa v budúcnosti nemusia zopakovať. Z pohľadu makroekonomického vývoja je zároveň rovnako dôležité posudzovať vplyv samotnej fiškálnej politiky na agregátny dopyt, čo vyjadruje tzv. fiškálny impulz.

Krajiny, ktoré sa v súčasnosti nachádzajú mimo EDP, medzi ktoré patrí aj Slovensko, podliehajú preventívnej časti Paktu stability a rastu. V centre paktu stojí štrukturálne vyrovnaný rozpočet na úrovni strednodobého cieľa (MTO), ktorý je u nás definovaný ako štrukturálne saldo vo výške najviac -0,5 % HDP. Zároveň preventívna časť paktu určuje, že konsolidačné úsilie pre krajiny, ktoré zatiaľ nedosiahli MTO za normálnych podmienok (produkčná medzera medzi -1,5 % HDP a 1,5 % HDP) musí byť minimálne vo výške 0,5 % HDP ročne (viď tabuľka 3). Vyššia miera konsolidácie je požadovaná pre krajiny s prehriatou ekonomikou alebo pre krajiny s úrovňou dlhu nad 60 % HDP. Naopak, pri nepriaznivom ekonomickom vývoji, implementácií štrukturálnych reforiem ako aj pri realizácii výrazných investícií pravidlá umožňujú v závislosti od úrovne dlhu konsolidovať nižším tempom.

Slovensko zatiaľ svoj strednodobý cieľ v podobe štrukturálneho salda na úrovni MTO nespĺňa. Odhady produkčnej medzery sú vyššie ako hraničná úroveň -1,5 % HDP, čo spolu s hodnotením dlhového kritéria určuje na rok 2017 požadované tempo konsolidácie na úrovni 0,5 % HDP. Plán konsolidačného úsilia v Návrhu rozpočtového plánu na rok 2017 uvažuje s tempom konsolidácie na úrovni 0,8 % HDP. Oproti Programu stability 2017 – 2019 sa očakáva o 0,1 resp. 0,3 p. b. nižšie štrukturálne saldo na roky 2018 a 2019, pričom za touto zmenou je revízia očakávanej cyklickej zložky. Podľa aktualizovanej úrovne cieľov rozpočtového plánu by teda mohlo byť MTO dosiahnuté už s ročným predstihom, t.j. v roku 2018.

Tabuľka 4: Revízia cieľov rozpočtu (% HDP)

		2014	2015	2016	2017	2018	2019
1. Čisté pôžičky poskytnuté/prijaté	A: PS 2016 - 2019	-2,7	-3,0	-2,1	-1,3	-0,4	0,2
	B: RVS 2017 - 2019	-2,7	-2,7	-2,0	-1,3	-0,4	0,2
	<b>Rozdiel B-A</b>	<b>0,0</b>	<b>0,2</b>	<b>0,2</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>
2. Cyklická zložka	A: PS 2016 - 2019	-0,8	-0,5	-0,4	-0,3	0,1	0,7
	B: RVS 2017 - 2019	-0,7	-0,5	-0,3	-0,3	-0,1	0,4
	<b>Rozdiel B-A</b>	<b>0,1</b>	<b>0,0</b>	<b>0,1</b>	<b>0,0</b>	<b>-0,2</b>	<b>-0,3</b>
3. Jednorazové efekty	A: PS 2016 - 2019	0,0	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
	B: RVS 2017 - 2019	0,0	-0,4	0,1	0,0	0,0	0,0
	<b>Rozdiel B-A</b>	<b>0,0</b>	<b>-0,1</b>	<b>0,1</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>
4. Štrukturálne saldo (1 - 2 - 3)	A: PS 2016 - 2019	-1,9	-2,2	-1,7	-1,0	-0,5	-0,5
	B: RVS 2017 - 2019	-2,0	-1,9	-1,7	-1,0	-0,4	-0,2
	<b>Rozdiel B-A</b>	<b>-0,1</b>	<b>0,3</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,1</b>	<b>0,3</b>

Zdroj: MFSR, vlastné prepočty

Rýchle/analytické komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov Úseku pre menu, štatistiku a výskum (ÚMS). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „analytici ÚMS“, resp. „analytici Menového úseku“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.





Tabuľka 5: Požadované konsolidačné úsilie podľa preventívnej časti SGP pravidiel

% HDP	Podmienka	Potrebná medziročná konsolidácia	
		Dlh pod úrovňou 60%, žiadne riziko udržateľnosti	Dlh nad úrovňou 60%, alebo riziko udržateľnosti
<b>Výnimočne zlé časy</b>	Reálny rast < 0% alebo output gap < -4%	Konsolidácia nie je potrebná	
<b>Veľmi zlé časy</b>	-4% ≤ output gap < -3%	0%	0,25%
<b>Zlé časy</b>	-3% ≤ output gap < -1,5%	0% ak je rast pod potenciálom, 0,25% ak je rast nad potenciálom	0,25% ak je rast pod potenciálom, 0,5% ak je rast nad potenciálom
<b>Normálne časy</b>	-1,5% ≤ output gap < 1,5%	0,5%	> 0,5%
<b>Dobré časy</b>	Output gap ≥ 1,5%	>0,5% ak je rast pod potenciálom, ≥0,75% ak je rast nad potenciálom	≥ 0,75% ak je rast pod potenciálom, ≥ 1% ak je rast nad potenciálom

Pri použití pohľadu EK na jednorazové efekty a vyčíslenie cyklickej zložky podľa prístupu ESCB<sup>13</sup> by malo v roku 2017 dôjsť k poklesu štrukturálneho deficitu na -1,3% z -1,8% v roku 2016. **V prípade splnenia nominálnych cieľov ako aj aplikácie tejto metodiky by konsolidačné úsilie bolo na úrovni požadovaného podľa preventívnej časti SGP pravidiel. Odhad cyklickej zložky podľa metodiky EK ako aj iný pohľad MFSR na jednorazové efekty vedie ešte k vyššiemu konsolidačnému úsiliu.**

Nevýhodou metodiky EK na rozdiel od **metodiky RRZ** je však fakt, že táto metodika neberie v úvahu ďalšie faktory ako úrokové platby, náklady na reformu dôchodkového systému a realizáciu investícií cez PPP projekty<sup>14</sup>. **Pri zohľadnení týchto faktorov by ku konsolidácii prakticky nedošlo a navyše podľa rizikového scenára NBS by mohlo dokonca dôjsť k uvoľneniu fiškálnej politiky o 0,2 % HDP.**

**Verejné financie spravidla prinášajú dopady na agregátny dopyt.** V tomto roku sa najmä z dôvodu pomalého čerpania EÚ fondov očakáva reštriktívne pôsobenie fiškálnej politiky, pričom záporný fiškálny impulz by mohol dosiahnuť až 2,7 % HDP. V nasledujúcom roku by podľa rozpočtu mal fiškálny impulz pôsobiť približne neutrálne (+0,1 % HDP). Podniky by mali byť napriek zmenám v daňovej oblasti kladne ovplyvnené na úrovni 0,2 % HDP a to najmä kvôli výstavbe obchvatu Bratislava. Podobne kladný makroekonomický efekt by mal mať aj nárast verejných investícií (0,3 % HDP). Tieto kladné vplyvy by mali byť čiastočne kompenzované cez záporný vplyv fiškálnej politiky na disponibilný príjem domácnosti (0,5 % HDP) a ako aj nižšiu verejnú spotrebu (0,1 % HDP). **Pri naplnení rizikového scenára NBS na rok 2017 by kladný fiškálny impulz mohol dosiahnuť úroveň až 0,4 % HDP.**

<sup>13</sup> Disagregovaná metóda ESCB podľa nášho názoru lepšie reprezentuje cyklický vývoj vo verejných financiách ako odhad EK, nakoľko veľkosť cyklu odhaduje z príslušných makroekonomických báz jednotlivých daňových a odvodových príjmov.

<sup>14</sup> Tieto faktory nemusia prispievať k dlhodobej udržateľnosti verejných financií.

Rýchle/analytické komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov Úseku pre menu, štatistiku a výskum (ÚMS). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „analytici ÚMS“, resp. „analytici Menového úseku“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.



Tabuľka 6: Konsolidačné úsilie a fiškálny impulz (% HDP)

Konsolidačné úsilie (ESA 2010, mil. eur)					
	2014	2015	2016	2017R	2017 NBS
a	b	c	d	e	f
<b>1. Čisté pôžičky poskytnuté / prijaté</b>	<b>-2,7</b>	<b>-2,7</b>	<b>-1,9</b>	<b>-1,3</b>	<b>-1,6</b>
<b>2. Cyklická zložka*</b>	<b>-0,6</b>	<b>-0,3</b>	<b>-0,1</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>
<b>3. Jednorazové efekty - pre výpočet štrukturálneho salda podľa metodiky EK</b>	<b>0,3</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>
<b>4. Jednorazové efekty - pre odhad konsolidačného úsilia a fiškálneho impulzu (pohľad NBS)</b>	<b>0,0</b>	<b>-0,4</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>
a) príjem DPH z PPP projektu	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01
b) príjmy z predaja telekomunikačných licencií	0,22				
c) pokuta PMU stavebným spoločnostiam	0,06				
d) prevod peňažných prostriedkov zo zrušenia vkladov na doručiteľa			0,03		
e) splácanie NFV Cargo a.s. (kapitálový transfer v 2009)	0,03				
f) splátka NFV Vodohospodárska výstavba, š.p. (kapitálový transfer pred 2002)	0,06				
g) doplatok dôchodkov ozbrojeným zložkám zo Soc. Poist'ovne	-0,08				
h) časové rozlíšenie príjmov DPH	-0,05	0,01			
i) korekcie k EÚ fondom	-0,28	-0,39	0,00		
j) vratky plynu pre domácnosti			-0,06		
k) prepočet odvodu do EÚ	0,08		0,05		
<b>5a. Štrukturálne saldo (metodika EK) (5a = 1 - 2 - 3)</b>	<b>-2,4</b>	<b>-2,4</b>	<b>-1,8</b>	<b>-1,3</b>	<b>-1,6</b>
<b>Konsolidačné úsilie (podľa metodiky EK)</b>	<b>-0,4</b>	<b>0,0</b>	<b>0,6</b>	<b>0,5</b>	<b>0,2</b>
<b>5b. Štrukturálne saldo (metodika RRZ) (5b = 1 - 2 - 4)</b>	<b>-2,1</b>	<b>-2,0</b>	<b>-1,8</b>	<b>-1,3</b>	<b>-1,6</b>
<b>6. Vplyv zavedenia II. piliera dôchodkového systému</b>	<b>-0,6</b>	<b>-0,6</b>	<b>-0,6</b>	<b>-0,6</b>	<b>-0,6</b>
<b>7. Výstavba diaľnic a rýchlostných ciest mimo bilancie VS</b>	<b>-0,2</b>	<b>-0,2</b>	<b>-0,2</b>	<b>0,1</b>	<b>0,1</b>
- stavebné náklady PPP projektov	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3
- platby štátu za dostupnosť PPP projektov	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
<b>8. Vplyv platených úrokov**</b>	<b>-1,9</b>	<b>-1,8</b>	<b>-1,5</b>	<b>-1,3</b>	<b>-1,3</b>
<b>9. Štrukturálne primárne saldo (10 = 1 - 2 - 4 - 6 - 7 - 8) (metodika RRZ)</b>	<b>0,5</b>	<b>0,5</b>	<b>0,4</b>	<b>0,5</b>	<b>0,19</b>
<b>Konsolidačné úsilie (Δ9)</b>	<b>0,1</b>	<b>0</b>	<b>-0,1</b>	<b>0,1</b>	<b>-0,2</b>
<b>10. Vplyv vzťahov s EÚ</b>	<b>1,7</b>	<b>4,5</b>	<b>1,8</b>	<b>2,1</b>	<b>2,1</b>
- príjmy z rozpočtu EÚ	2,7	5,5	2,8	3,2	3,2
- odvod do rozpočtu EÚ	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
<b>11. Upravené primárne štrukturálne saldo pre výpočet fiškálneho impulzu (11 = 9 - 10)</b>	<b>-1,2</b>	<b>-4,0</b>	<b>-1,4</b>	<b>-1,6</b>	<b>-1,9</b>
<b>12 Jednorazové efekty s vplyvom na agregátny dopyt (b,c,g,h,j)</b>	<b>0,2</b>	<b>0,0</b>	<b>-0,1</b>	<b>0,0</b>	<b>0,0</b>

Rýchle/analytické komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov Úseku pre menu, štatistiku a výskum (ÚMS). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „analytici ÚMS“, resp. „analytici Menového úseku“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.



<b>13. Úroky platené rezidentom</b>	<b>-0,7</b>	<b>-0,8</b>	<b>-0,7</b>	<b>-0,6</b>	<b>-0,6</b>
<b>14. Fiškálny impulz (14 = <math>\Delta 11 + \Delta 12 + \Delta 13</math>)*K</b>	<b>0,0</b>	<b>-3,1</b>	<b>2,7</b>	<b>-0,1</b>	<b>-0,4</b>
<b>15. Dopytový impulz pre HDP (15 = 14*K ***)</b>	<b>0,0</b>	<b>-1,4</b>	<b>1,6</b>	<b>-0,1</b>	<b>-0,4</b>
<b>Produkčná medzera (MFSR, metodika EK)</b>	<b>-1,7</b>	<b>-1,2</b>	<b>-0,9</b>	<b>-0,9</b>	<b>-0,9</b>

\* - metodika ESCB

\*\* Pre porovnateľnosť s rozpočtovými číslami boli urokové náklady v rizikovom scenári NBS upravené úrokové náklady vzhľadom na metodologické odlišnosti zaznamenania úrokov v rozpočte.

\*\*\* Fiškálny multiplikátor rozpočtových vzťahov EÚ bol odhadnutý na základe input-output tabuliek. Multiplikátor domácej fiškálnej politiky bol odhadnutý na základe "bucket" prístupu, ktorý odhaduje hodnotu multiplikátora na základe štrukturálnych charakteristík ekonomiky, jej menového režimu ako aj cyklickej pozície.

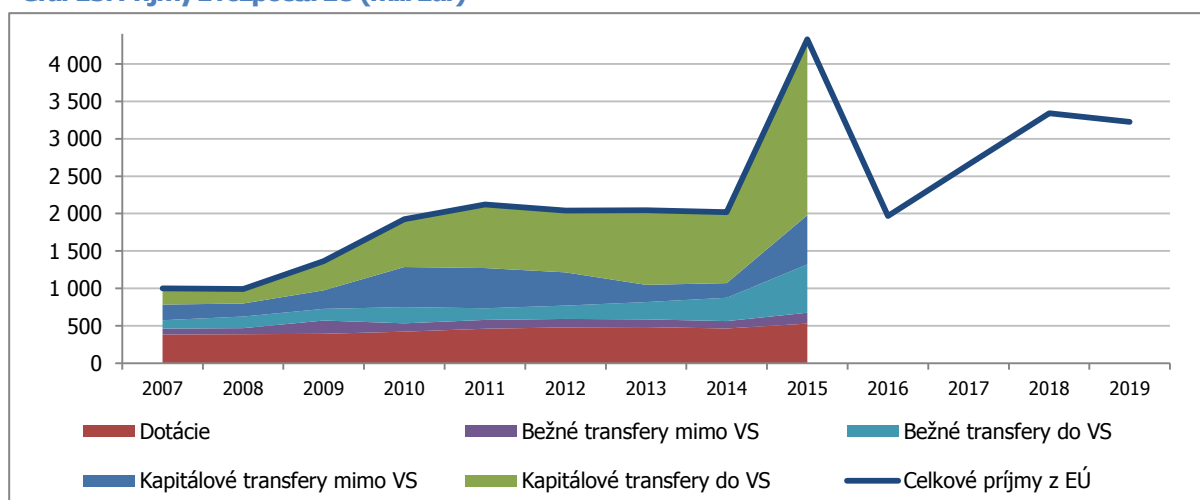
Zdroj: NBS, RRZ, MF SR

### Príloha č. 3 - Rozpočtové vzťahy s EÚ

Očakávaná absorpcia eurofondov v roku 2016 zaostáva za rozpočtom približne 0,2 % HDP, čo je spôsobené najmä pomalším rozbehom čerpania prostriedkov z III.PO. Dynamický vývoj z roku 2015, kedy skončilo čerpanie II.PO, sa v najbližšom období nebude opakovať a možno predpokladať návrat k úrovniam porovnateľným s obdobím predchádzajúcich rokov. Prepad v príjmoch z rozpočtu EÚ by mal byť v roku 2016 čiastočne kompenzovaný dobiehajúcimi refundáciami výdavkov realizovaných ešte v roku 2015. V nasledujúcich rokoch však zdrojom príjmov by mali byť už len prostriedky z III.PO.

Vďaka prepadu príjmov z EÚ v roku 2016, by mala čistá finančná pozícia v roku 2016 jednorazovo klesnúť o 3,2 p.b. HDP na úroveň 1,4 % HDP a v nasledujúcich rokoch s postupným rozbehom absorpcie eurofondov udržať v priemer na úrovni 2,4 % HDP.

Graf 15: Príjmy z rozpočtu EÚ (mil. Eur)



Zdroj: MF SR, NBS

Tabuľka 7: Porovnanie rozpočtu prostriedkov na štrukturálne operácie (mil. Eur<sup>15</sup>)

		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
<b>Výdavky na štrukturálne operácie z prostriedkov EÚ</b>	rozpočet	2 132	2 709	2 373	2 972	2 505	2 539	1 432	1 845	2 655	2 537
	skutočnosť	991	1 398	1 428	1 525	1 508	3 650	1 139*			
	rozdiel S-R	-1 141	-1 311	-945	-1 447	-997	1 112	-293			
<b>Spolufinancovanie</b>	rozpočet	373	478	439	519	460	531	268	374	487	451
	skutočnosť	200	269	266	275	271	643	217*			
	rozdiel S-R	-173	-209	-173	-244	-189	112	-51			
Zdroj informácie:	RVS	2010-12	2011-13	2012-14	2013-15	2014-16	2015-17	2017-19	2017-19	2017-19	2017-19

\* Očakávaná skutočnosť RVS 2016-2018, výdavky z úrovne platobnej jednotky

Zdroj: MF SR, NBS

Pri pohľade na absorpčnú schopnosť krajín, ktoré najviac čerpali zo štrukturálnych fondov v II.PO sa Slovensko nachádzalo za prvé tri roky obdobia (2007-2009) so svojou absorpčnou schopnosťou na chvoste týchto krajín. Štvrtý rok (2010) sa absorpcia aj na Slovensku postupne

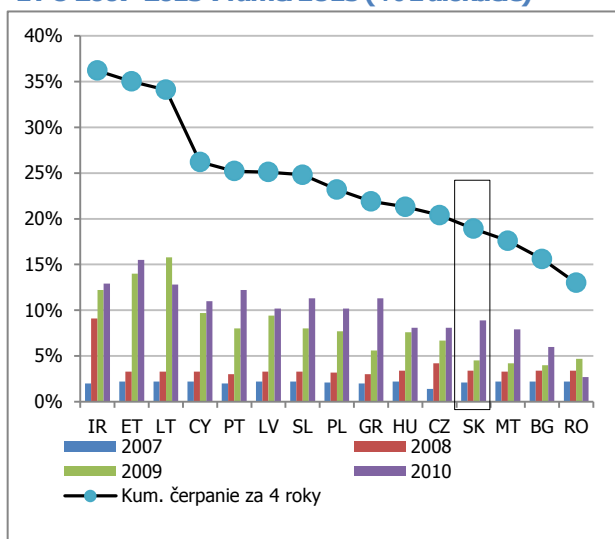
<sup>15</sup> Pod príjmami na štrukturálne operácie sa rozumejú príjmy určené na podporu rozvoja regiónov Slovenska z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Európskeho sociálneho fondu a Kohézneho fondu.

Rýchle/analytické komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov Úseku pre menu, štatistiku a výskum (ÚMS). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „analytici ÚMS“, resp. „analytici Menového úseku“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.



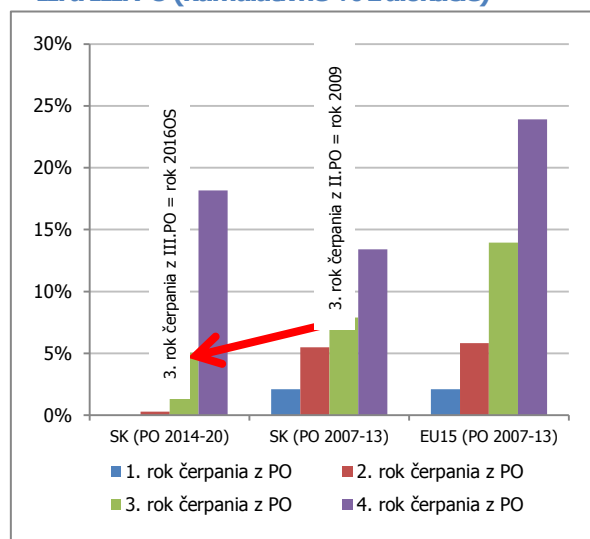
rozbehla, avšak stále so svojim kumulatívnym objemom SR výrazne zaostávala za priemerom. Ak by sa realizoval výhľad rozpočtu príjmov zdrojov z EÚ pre rok 2017, čerpanie by prevýšilo absorpciu z predchádzajúceho PO, avšak naďalej by zaostalo za priemerom EU15. Tento fakt nasvedčuje tomu, že Slovensko sa výrazne neposunulo v absorpčnej schopnosti, čo môže predstavovať opäť podobný scenár vývoja ako to bolo počas II.PO, kedy rozpočet permanentne nadhodnocoval výhľad príjmov z EÚ až do posledného roku, kedy sa pod tlakom potenciálnej straty podarilo nad očakávania čerpať tieto zdroje v jednom roku.

**Graf 16: Absorpcia štrukturálnych fondov EÚ z PO 2007-2013 v rámci EÚ15 (% z alokácie)**



Zdroj: EK, vlastné prepočty

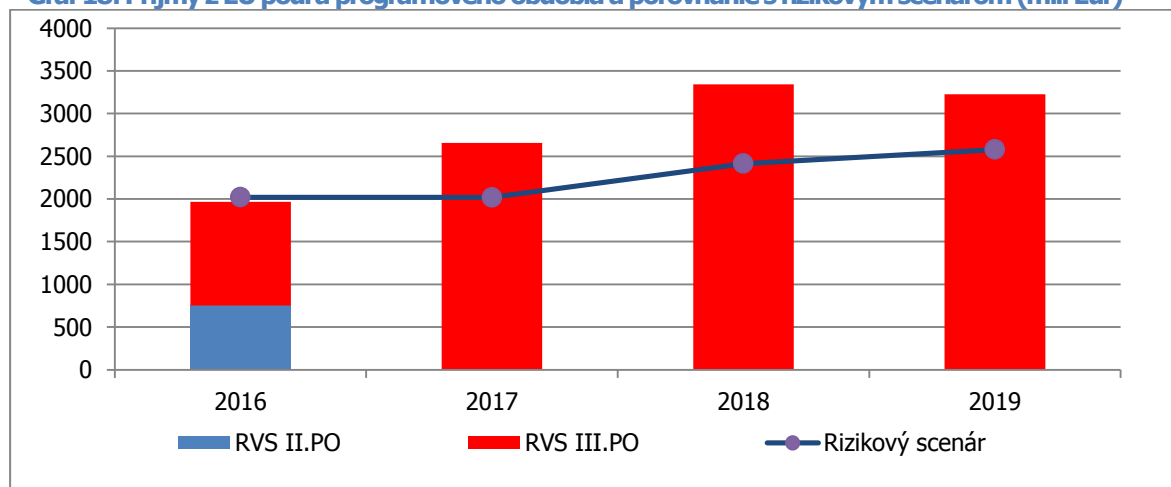
**Graf 17: Porovnanie absorpcie z alokácie v rámci II. a III. PO (kumulatívne % z alokácie)**



Zdroj: EK, MF SR, vlastné prepočty

V rizikovom scenári, ktorý berie v úvahu faktor slabšej absorpcie Slovenska, sú príjmy z EÚ nižšie v roku 2017 o 0,8 p.b. HDP resp. v priemere o 0,9 p.b. v nasledujúcich dvoch rokoch v porovnaní s rozpočtom. Nižšie príjmy z EÚ zároveň predstavujú nižšie výdavky rozpočtu na spolufinancovanie, čo je v priemere 0,1 p.b. HDP v celom horizonte rozpočtu.

**Graf 18: Príjmy z EÚ podľa programového obdobia a porovnanie s rizikovým scenárom (mil. Eur)**



Zdroj: MF SR, NBS

Rýchle/analytické komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov Úseku pre menu, štatistiku a výskum (ÚMS). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „analytici ÚMS“, resp. „analytici Menového úseku“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.



## Príloha č. 4 - Konsolidačné opatrenia podľa rozpočtu

Rozpočet predpokladá na rok 2017 opatrenia s celkovým negatívnym vplyvom vo výške 1% HDP. Na príjmovej strane sa predpokladajú konsolidačné opatrenia s celkovým pozitívnym vplyvom na príjmy vo výške 0,45% HDP, naopak uvoľnenie na výdavkovej strane by malo dosiahnuť 1,45% HDP<sup>16</sup>. K opatreniam s pozitívnym vplyvom na daňové príjmy patria predĺženie a úpravy sadzieb osobitných odvodov z podnikania v regulovaných odvetviach a finančných inštitúcií spolu vo výške 0,26 % HDP, zvýšenie sadzieb tabakových výrobkov, zavedenie 8 % odvodu na všetky produkty neživotného poistenia, alebo dodatočné spoplatnenie viacerých hazardných hier. V rozpočte nie je zahrnuté dodatočne prijaté zvýšenie stropov sociálneho poistenia. Nepredpokladáme však, že vplyvom tohto opatrenia dôjde k zmenám celkového deficitu, ale dodatočné zdroje sa využijú na financovanie ďalších výdavkových priorít (napr. zvýšenie rodičovského príspevku, dávky nemocenského poistenia).

Negatívne vplyvy na príjmy predstavuje zníženie sadzby dane z príjmov právnických osôb z 22 % na 21 %, zvýšenie paušálnych výdavkov pre živnostníkov, zaradenie úhrady poplatku do Národného rezolučného fondu ako daňovo uznateľný výdavok a zavedenie úročenia dlhodobozadržiavaných nadmerných odpočtov DPH. Pozitívny vplyv by malo mať zvýšenie povinného poplatku za udržiavanie núdzových zásob ropy a ropných výrobkov Agentúrou pre núdzové zásoby ropy o 0,1% HDP.

Tabuľka 8: Opatrenia na strane rozpočtových príjmov (% HDP)

	2017
Zmeny v osobitnom odvode v regulovaných odvetviach	0,20
Zmeny v osobitnom odvode finančných inštitúcií	0,06
Zvýšenie spotrebnej dane z tabaku	0,04
Zavedenie 8 % sadzby na poistné z neživotného poistenia	0,05
Zavedenie zrážkovej dane z dividend	0,00
Zvýšenie odvodu z hazardných hier	0,02
Zníženie sadzby DPPO z 22 % na 21 %	-0,17
Zvýšenie stropov sociálneho poistenia*	0,07
Zvýšenie paušálnych výdavkov pre SZČO	-0,02
Oslobodenie od DPPO z odvodov do rezolučného fondu	-0,01
Zavedenie úročenia zadržovaných NO	-0,01
Zvýšenie poplatku za udržiavanie núdzových zásob ropy a ropných výrobkov	0,09
Ostatné nedaňové príjmy	0,19
<b>Spolu</b>	<b>0,52</b>

\* prijaté dodatočne, nenachádzalo sa v Návrhu rozpočtu VS na roky 2017-2019

Zdroj: MF SR, prepočty NBS

K opatreniam na výdavkovej strane s negatívnym vplyvom patrí rast platov pedagogických a odborných zamestnancov regionálneho a vysokého školstva od septembra 2016. Sociálne transfery sa plánujú vyššie z dôvodu zvýšenia dôchodkových dávok starobného, invalidného a úrazového poistenia z titulu jednorazovej valorizácie dôchodkov o 2% t.j. nad rámec bežnej indexácie podľa doposiaľ platnej legislatívy, ako aj vplyvom zvýšenia podpory na pomoc zdravotne ťažko postihnutých. Pozitívne na výdavky bude pôsobiť zvýšenie veku odchodu do dôchodku o 76 dní.

Rast investícií zohľadňuje najmä plánovanú obnovu vozového parku dopravných podnikov, zvýšenie výdavkov na obranu a budovanie športovej infraštruktúry.

<sup>16</sup> Objem opatrení je vyčíslený oproti predpokladom scenára bez zmenených politík MF SR



**Tabuľka 9: Opatrenia na strane rozpočtových výdavkov (% HDP)**

	<b>2017</b>
Sociálne transfery	-0,17
- <i>Valorizácia dôchodkov (2 %)</i>	-0,13
- <i>kompensácia ťažkého zdravotného postihnutia</i>	-0,04
Naturálne sociálne transfery	0,06
Kompensácie	-0,05
- <i>Rast plátov pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov regionálneho a vysokého školstva od septembra 2016</i>	-0,12
Ostatné zmeny voči NPC na strane výdavkov	-1,29
- <i>Medzispotreba</i>	-0,56
- <i>Subvencie</i>	-0,04
- <i>Bežné transfery</i>	-0,26
- <i>Kapitálové výdavky, z toho</i>	-0,43
- <i>Rezervy na významné investície</i>	-0,27
- <i>Dopravné podniky</i>	-0,07
- <i>Rozvoj obrany</i>	-0,06
- <i>Budovanie športovej infraštruktúry</i>	-0,06
Dodatočné výdavkové opatrenia	-0,07
<b>Spolu</b>	<b>-1,52</b>

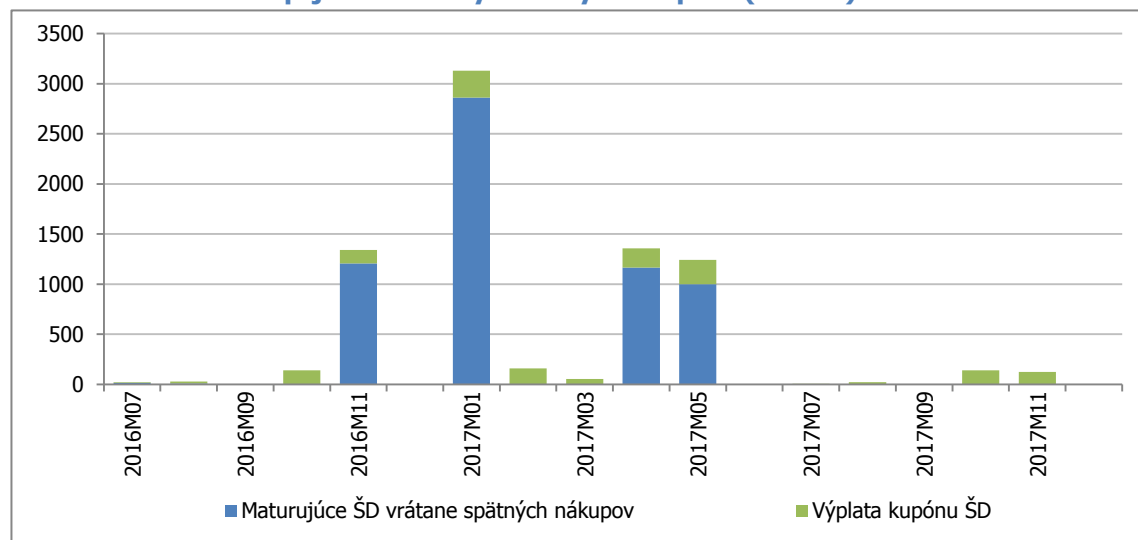
Zdroj: MF SR, prepočty NBS



## Príloha č. 5 - Hrubý dlh verejnej správy

Hrubý dlh verejnej správy v roku 2016 by mal prekročiť 53% hranicu a dosiahnuť úroveň 53,1% HDP<sup>17</sup>. Medziročne by tak mal vzrásť o 0,6 p.b. HDP a dostať sa tak do druhého sankčného pásma dlhovej brzdy<sup>18</sup>. Očakáva sa, že sa jedná o krátkodobý vplyv ovplyvnený potrebou refinancovania maturujúcich štátnych dlhopisov v závere roka 2016 a na začiatku nasledujúceho roka (očakávané výdavky dlhovej služby v januári 2017 by mali dosiahnuť úroveň približne 3,1 mld. Eur).

Graf 19: Dlhová služba spojená s aktuálnymi štátnymi dlhopismi ( mil. Eur)



Zdroj: NBS

Od roku 2017 by mal dlh postupne klesať pri splnení podmienky zlepšujúcej sa primárnej bilancie hospodárenia verejnej správy, ktorá by mala v roku 2017 pôsobiť neutrálne na zmenu dlhu a v nasledujúcom období by mala spolu s hospodárskym rastom pôsobiť na znižovanie dlhu. Popri tom pokles úrokových sadzieb ovplyvnený menovo-politickými opatreniami ECB znižuje výhľad nákladov nového dlhu emitovaného na refinancovanie maturujúceho dlhu a finančných potrieb štátu.

Očakávané zlepšenie hospodárenia územnej samosprávy (obcí a VÚC) a štátnych fondov by malo prispieť k akumulácii hotovosti na účtoch verejnej správy, čo by sa malo premietnuť do rastu likvidných finančných aktív a zároveň do vyššej dynamiky poklesu čistého dlhu v porovnaní s poklesom hrubého dlhu.

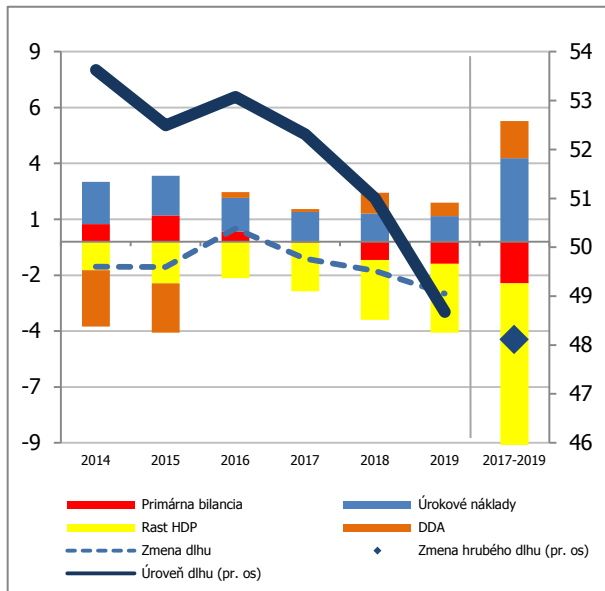
<sup>17</sup> Návrh RVS uvažuje s dlhom na úrovni 53,5% HDP. Vplyvom jesennej revízie národných účtov, ktorá bola zverejnená po publikovaní návrhu rozpočtu, by mal však dlh klesnúť v tomto roku na úroveň 53,1 % HDP.

<sup>18</sup> Vzhľadom na skutočnosť, že v súčasnosti platia opatrenia prvého sankčného pásma podľa Zákona o rozpočtovej zodpovednosti (MF SR predkladá návrh opatrení na zníženie dlhu), očakávalo by sa, že rozdiel medzi scenárom nezmenených politík (NPC) a rozpočtovým plánom na rok 2017 bude na strane reštrikcie. V kontraste s tým však návrh rozpočtu voči NPC uverejnenom v Návrhu rozpočtového plánu SR na rok 2017 signalizuje expanziu.

Rýchle/analytické komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov Úseku pre menu, štatistiku a výskum (ÚMS). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „analytici ÚMS“, resp. „analytici Menového úseku“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.



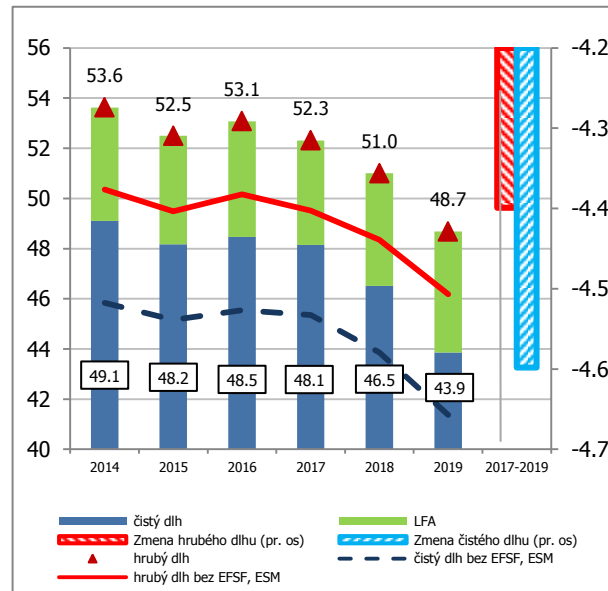
**Graf 20** Dekompozícia faktorov prispievajúcich k rastu dlhu VS (ľavá os - p.b., pravá os - % HDP)



Poznámka: DDA – deficit debt adjustent (zosúladenie deficitu a dlhu)

Zdroj: MF SR, NBS

**Graf 21:** Čistý dlh verejnej správy (% HDP\*)



\* počítané na revidovanom HDP (jesenná revízia), roky 2017-19 upravené o dynamiku HDP zohľadneného v návrhu RVS

Zdroj: MF SR, ŠÚSR, NBS



## Príloha č. 6 – Ukazovateľ dlhodobej fiškálnej udržateľnosti S2

NBS sa pri hodnotení rozpočtu opiera aj o ukazovateľ dlhodobej fiškálnej udržateľnosti S2. Jedná sa o kompozitný ukazovateľ, ktorý vyjadruje, ako by sa mala zmeniť primárna bilancia, aby ostalo rešpektované rozpočtové obmedzenie v čase vrátane očakávaného vývoja budúcich penzijných výdavkov, výdavkov na zdravotníctvo a sociálnu starostlivosť, vzdelanie a nezamestnanosť.

Prvá zložka indikátora, tzv. počiatočná rozpočtová pozícia (Initial budgetary position, IBP) vyjadruje, ako by sa mala zlepšiť primárna bilancia, aby sa verejný dlh stabilizoval v čase a neexplodoval do neudržateľných úrovní. Druhá zložka pokrýva potrebu zlepšenia bilancie z titulu očakávaných výdavkov spojených so starnutím populácie.

Pri výpočte S2 indikátora sa predpoklady spojené so starnutím populácie nezmenili a tak jediný faktor, ktorý vplýval na zmenu ukazovateľa je počiatočná pozícia determinovaná východiskovou pozíciou, ktorou je primárna štrukturálna bilancia a úroveň verejného dlhu.

Štrukturálna primárna bilancia by mala na základe rozpočtu v roku 2017 byť na úrovni 0,5 % HDP a dlh 52,3% HDP<sup>19</sup>. Medziročne by sa mala štrukturálna primárna bilancia podľa očakávaní zlepšiť o 0,1 p.b. HDP, čo by malo prispieť k zníženiu hodnoty ukazovateľa S2. Po zohľadnení dlhodobej projekcie výdavkov spojených so starnutím populácie<sup>20</sup> by mal ukazovateľ S2 v roku 2017 dosiahnuť hodnotu 2,6 %HDP pričom samotné zlepšenie v primárnej bilancii nutnej na stabilizáciu dlhu (IBP) predstavuje 0,5 p.b. HDP. Zložka hodnotiaca dlhodobý vplyv starnutia populácie predstavuje nárok na dodatočné zlepšenie o 2,6 p.b. HDP<sup>21</sup>. Ak by sa naplnili ciele RVS, dlhodobá udržateľnosť by sa už tretí rok za sebou nezlepšila. Výzvou pre verejné financie ostáva naďalej oblasť zdravotníctva. V aktuálnom rozpočte boli vyjadrené potenciálne úspory v zdravotníctve aplikovaním cielených systémových opatrení v rámci programu Hodnota za peniaze čo by mohlo potenciálne ovplyvniť aj dlhodobé projekcie nákladov spojených so zdravotníctvom.

Rizikový scenár vychádza z predpokladu, že ciele rozpočtu nebudú realizované v plnej miere. Pri naplnení rizík by bola štrukturálna primárna bilancia nižšia v porovnaní s rozpočtom a dosiahla by úroveň 0,2% HDP. **Za predpokladu naplnenia rizikového scenára by S2 indikátor dosiahol úroveň 2,9% HDP.**

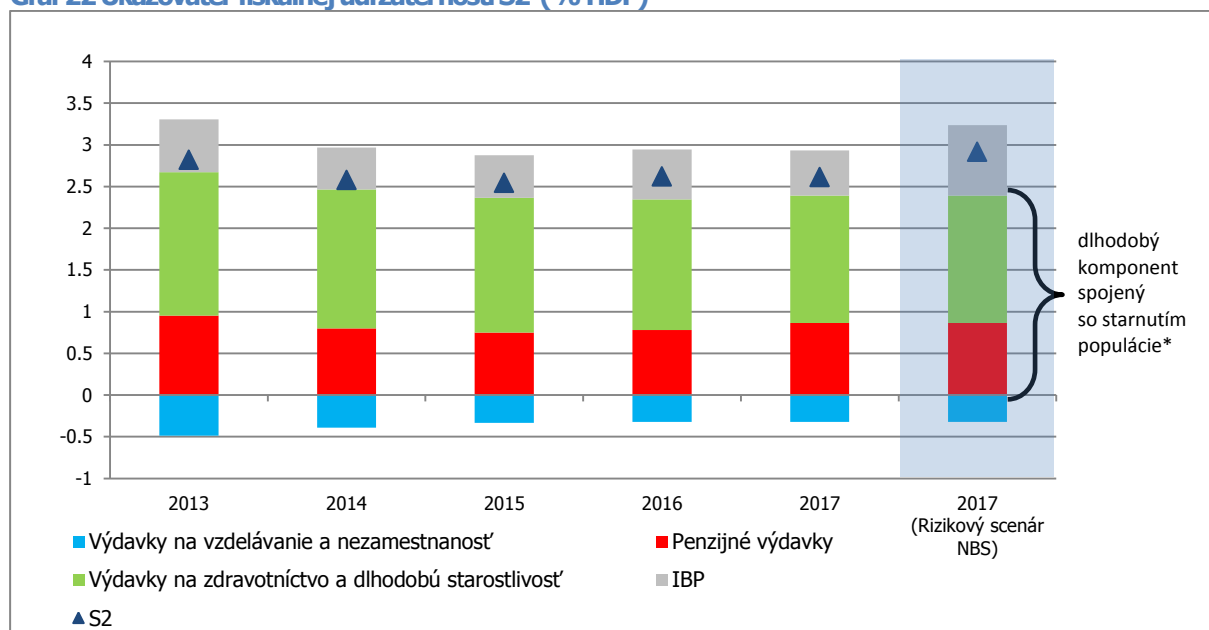
<sup>19</sup> Verejný dlh po zohľadnení jesennej revízie HDP.

<sup>20</sup> Hodnotenie S2 vychádza z projekcie výdavkov do roku 2060 z *The 2015 Ageing Report* (Európska komisia). Jedná sa o penzijné výdavky, výdavky na zdravotníctvo, vzdelávanie, sociálnu starostlivosť, výdavky v nezamestnanosti, náklady II. piliera, príjmy z majetku a projekcie nominálneho hospodárskeho rastu a nominálnych úrokových mier. Dáta poskytol Inštitút finančnej politiky MFSR.

<sup>21</sup> Pri výpočte S2 bola aplikovaná kalkulačka Rady pre rozpočtovú zodpovednosť.

Rýchle/analytické komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov Úseku pre menu, štatistiku a výskum (ÚMS). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „analytici ÚMS“, resp. „analytici Menového úseku“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.

Graf 22 Ukazovateľ fiškálnej udržateľnosti S2 (% HDP)



\* dlhodobý komponent napočítaný v jednotlivých rokoch vychádza z projekcie *Ageing Report 2015*. Zmeny v S2 sú z tohto dôvodu ovplyvnené najmä zmenou štrukturálnej primárnej bilancie a verejného dlhu.

Zdroj: NBS, MF SR

Oddelenie verejných financií, Odbor ekonomických a menových analýz  
[analytici@nbs.sk](mailto:analytici@nbs.sk)

**Analýza Návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2017 až 2019: Bilancia príjmov a výdavkov verejnej správy**

(v metodike ESA 2010, mil. eur)	ESA 2010	Skutočnosť		NRVS 2017-2019		Rizikový scenár NBS		(ESA 2010, in mill. euros)
		2014	2015	2016 OS	2017R	2016	2017	
<b>Prijmy spolu</b>	<b>TR</b>	<b>29 855</b>	<b>33 720</b>	<b>32 073</b>	<b>33 415</b>	<b>33 205</b>	<b>34 864</b>	<b>Total revenues</b>
Dane z výroby a dovozov	D.2R	8 045	8 506	8 688	9 138	8 703	9 103	Taxes on production and imports
Bežné dane z príjmu, majetku atď	D.5R	5 207	5 825	6 257	6 489	6 319	6 541	Current taxes on income, property etc
Sociálne príspevky	D.61R	10 360	11 042	11 521	11 942	11 603	12 200	Social contribution
Ostatné bežné a kapitálové príjmy	D39 + D.4 R + D.7 R + D9R	2 952	4 865	2 432	2 459	2 967	3 206	Other current and capital revenues
Tržby	P11+P12 +P131	3 290	3 482	3 174	3 387	3 613	3 814	Sales
<b>Výdavky spolu</b>	<b>TE</b>	<b>31 911</b>	<b>35 850</b>	<b>33 659</b>	<b>34 498</b>	<b>35 275</b>	<b>36 194</b>	<b>Total expenditures</b>
Kompenzácie zamestnancov	D.1P	6 694	7 049	7 223	7 343	7 418	7 760	Compensations
Medzispotreba	P.2	4 266	4 655	4 512	4 717	4 708	4 812	Intermediate consumption
Sociálne platby	D.62P+D.632P	14 974	15 420	15 402	15 641	15 970	16 527	Social payments
z toho dávky v nezamestnanosti		155	159	160	153	172	179	of which unemployment benefits
Úrokové výdavky	D.41P	1 444	1 379	1 223	1 127	1 363	1 336	Interest payable
Dotácie	D.3P	520	464	412	480	483	492	Subsidies
Tvorba hrubého fixného kapitálu	P.51G	3 023	4 951	2 457	2 841	3 411	3 550	Gross fixed capital formation
Kapitálové transfery	D.9P	385	718	566	281	511	478	Capital transfers payable
Iné výdavky	D.2P+(D.4-D.41) +D.5P+D.7+P.5M+NP+D.8	604	1 215	1 867	2 069	1 410	1 240	Other expenditures
<b>Čisté pôžičky poskytnuté / prijaté</b>	<b>B.9</b>	<b>-2 056</b>	<b>-2 130</b>	<b>-1 587</b>	<b>-1 083</b>	<b>-2 070</b>	<b>-1 330</b>	<b>Net lending/net borrowing</b>

(v metodike ESA 2010, % HDP)	ESA 2010	Skutočnosť		NRVS 2017-2019		Rizikový scenár NBS		(ESA 2010, in % of GDP)
		2014	2015	2016 OS	2017R	2016	2017	
<b>Prijmy spolu</b>	<b>TR</b>	<b>39,3</b>	<b>42,9</b>	<b>39,8</b>	<b>39,8</b>	<b>40,9</b>	<b>41,0</b>	<b>Total revenues</b>
Dane z výroby a dovozov	D.2R	10,6	10,8	10,8	10,9	10,7	10,7	Taxes on production and imports
Bežné dane z príjmu, majetku atď	D.5R	6,9	7,4	7,8	7,7	7,8	7,7	Current taxes on income, property etc
Sociálne príspevky	D.61R	13,6	14,0	14,3	14,2	14,3	14,3	Social contribution
Ostatné bežné a kapitálové príjmy	D39 + D.4 R + D.7 R + D9R	3,9	6,2	3,0	2,9	3,7	3,8	Other current and capital revenues
Tržby	P11+P12 +P131	4,3	4,4	3,9	4,0	4,4	4,5	Sales
<b>Výdavky spolu</b>	<b>TE</b>	<b>42,0</b>	<b>45,6</b>	<b>41,8</b>	<b>41,1</b>	<b>43,4</b>	<b>42,5</b>	<b>Total expenditures</b>
Kompenzácie zamestnancov	D.1P	8,8	9,0	9,0	8,7	9,1	9,1	Compensations
Medzispotreba	P.2	5,6	5,9	5,6	5,6	5,8	5,7	Intermediate consumption
Sociálne platby	D.62P+D.632P	19,7	19,6	19,1	18,6	19,7	19,4	Social payments
z toho dávky v nezamestnanosti		0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	of which unemployment benefits
Úrokové výdavky	D.41P	1,9	1,8	1,5	1,3	1,7	1,6	Interest payable
Dotácie	D.3P	0,7	0,6	0,5	0,6	0,6	0,6	Subsidies
Tvorba hrubého fixného kapitálu	P.51G	4,0	6,3	3,1	3,4	4,2	4,2	Gross fixed capital formation
Kapitálové transfery	D.9P	0,5	0,9	0,7	0,3	0,6	0,6	Capital transfers payable
Iné výdavky	D.2P+(D.4-D.41) +D.5P+D.7+P.5M+NP+D.8	0,8	1,5	2,3	2,5	1,7	1,5	Other expenditures
<b>Čisté pôžičky poskytnuté / prijaté</b>	<b>B.9</b>	<b>-2,7</b>	<b>-2,7</b>	<b>-2,0</b>	<b>-1,3</b>	<b>-2,5</b>	<b>-1,6</b>	<b>Net lending/net borrowing</b>

zdroj: MFSR, NBS

poznámka: Úroveň príjmov a výdavkov medzi NBS a NRVS nemusia byť plne porovnateľné vzhľadom na metodologické odlišnosti.